

Poznámka: Zobrazeny průměrné hodnoty (červená linie) a konfidenční intervaly (pruhovaná oblast).

Při hodnocení metod výuky a uvažovaného vztahu mezi jejich použitím a dosaženým skóre žáků z testu čtenářské gramotnosti je nutné poukázat na závěry zahraničních studií, které zpravidla nenaleznou žádný vztah. V prostředí, kde jsou dominantním faktorem úspěchu vzdělávání zejména kontextové podmínky (např. vyšší SES rodiny), jakým je i Česká republika, je problém o to silnější. Pokud nenalezneme žádný vztah mezi uvedenými proměnnými, nemusí se vždy jednat o selhání učitele. Naopak, vyučovací metody mohou být vhodně nastaveny, přesto se jejich pozitivní efekt nemusí projevit, pokud tomu kontext nepřeje. Předložená sekundární analýza si vytkla za cíl nalézt alespoň některé prvky výuky či faktory spojené s učiteli a jejich výukovými taktikami, které jsou ze strany samotných učitelů ovlivnitelné a které mohou pozitivním způsobem ovlivnit rozvoj dovednosti čtení.

Graf č. 25 ukazuje bodové skóre žáků v testu čtenářské gramotnosti PIRLS 2016 dle míry, do jaké jejich učitel využívá některé vybrané metody při výuce čtení. Základním didaktickým postupem při výuce čtení je rozdělení testované třídy na základě kritérií daných samotnými žáky. Při rozdělení třídy na více skupin dle schopností žáků v dovednosti čtení by se měl projevit pozitivní efekt u zdatnějších žáků, kteří nebudou „brždění“ pomalejšími žáky. Naopak při rozdělení třídy na skupiny žáků s různými schopnostmi při čtení by se takové rozdělení mělo pozitivně projevit u pomalejších žáků, kteří jsou pozitivně ovlivněni prostředím vytvořeným žáky schopnějšími. Pozitivní efekt může mít také individuální přístup vyučujícího ke každému žákovi. Jak ukazuje graf č. 25, žádný takový vztah se v žákovské populaci neprojevil, jednotlivé kategorie míry využití daných vyučovacích metod nelze statisticky odlišit. Nejvýraznější rozdíl, byť není statisticky významný, ale významnosti se blíží, je samostatná práce žáků na úkolu, který si sami zvolili. Pokud učitel využívá tuto metodu každou hodinu nebo velmi často, žáci dosahují vyššího skóre než žáci, jejichž učitelé tuto metodu používají jen sporadicky. Souviset to může se zmiňovaným faktorem motivace, jak bude patrné níže.

